

Мар'янівська пастораль

Ірина ГОПАНЧУК

У цього року виповнилося 110 років від дня народження великого тенора ХХ сторіччя, видатного українця Івана Семеновича Козловського.

Українське товариство охорони пам'яток історії та культури спільно з Фондом сприяння розвитку мистецтв розробили низку заходів до цієї ювілейної дати з метою привернення уваги широкої громадськості в Україні та поза її межами до відродження національних святинь, осередків духу українського народу, одним із яких є музей садиба в с. Мар'янівка Васильківського району Київської області, де народився І. С. Козловський.

Більшу частину свого життя І. С. Козловський перебував поза межами Батьківщини, але серцем завжди линув до Мар'янівки. Саме тому це місце повинно стати Меккою поєднання російської та української культур, до чого прагнув і сам Козловський.

Відродження зацікавленості до меморіального музейного комплексу в с. Мар'янівка (засновано у 1994 р.), який вважається архітектурно-ет-

...кожен повинен мати в своєму житті святі місця, створювати їх, щоб потім проникливо відчувати й шанувати. Без цього людина не є людиною.

І. С. Козловський

нографічною та історико-культурною цінністю, є особливо актуальним напередодні проведення Євро-2012, зважаючи на його розташування на відстані 50 км від Києва. Це місце повинно стати туристичним об'єктом, рівним Каневу, де похований Тарас Шевченко, до якого тягнуться дороги зі всього світу.

Довженко хотів написати епопею "Українська Хата", де Хата з великої літери. Ми часто з пієтетом возвеличуємо світові цінності, забуваючи про свої національні. Саме тому дороги повели нас до Мар'янівки

Першим заходом в с. Мар'янівка Васильківського району Київської області в межах проекту "Святині землі української", започаткованого в 2006 році Фондом сприяння розвитку мистецтв, став пленер "Мар'янівська пастораль". Виїзд відомих художників Анатолія Гайдамаки, Івана Пилипенка, Сергія Московченка, Леоніда Берната, Анатолія Буртового, Віктора Семеняка, Олександра Білозора, Артема Копайгоренка, Дмитра Корсуня, Андрія Будника, Миколи Овчиннікова, Василя Копайгоренка, Василя Корчинського, присвячений 25-річчю від дня останнього перебування І. С. Козловського в Україні, в рідній Мар'янівці, якою величний апостол української пісні востаннє пройшовся у травні 1985 року. Разом із відомими митцями в пленері брали участь студенти Інституту дизайну ім. М. Бойчука (керівник Олександр Мікула).

Спільна картина учасників свята Івана Купала на садибі Козловського.

■ ВИСТАВКИ

Злива не стала на заваді пленерному дійству, а, навпаки, дала змогу майже увесь день провести в хаті, серед особистих речей Івана Семеновича, а це — оперні костюми, оперні клавіри, книги з його власної бібліотеки, а також 25 листів повоєнного періоду, основна частина яких складає звернення до ЦК КПРС, ЦК КПУ з проханням підтримати й здійснити патріотичні задуми: збудувати в рідному селі середню загальноосвітню

школу, лікарню, музичну школу-інтернат для обдарованих селянських дітей, співоче поле, картинну галерею, концертний зал.

Саме в такий спосіб втілював апостол пісні в життя ідею створення "святого місця" на батьківській землі. Саме тут, на перехресті дендропарку, серед платанів, пірамідальних дубів, туй, айвових кущів, де, за задумом архітектора Я. Друцького та його власним, втілювалась ідея синього хреста у терновому вінку.

Дощ не завадив учасникам пленеру милуватися прекрасним яблуневим садом, який щойно скинув свій пишний цвіт, і вгадувати, ким із друзів Івана Семеновича було посаджено те чи інше дерево.

Проте основне дійство відбувалося в сінях меморіальної садиби, де відомі митці творили спільну ораторію, співали осанну

легендарному тенору ХХ сторіччя. Творення спільного полотна непроста справа, особливо, коли кожен є непересічним талантом, має власну естетику й стиль у живопису. Затамувавши подих, студенти Інституту дизайну ім. М. Бойчука стежили, як на білому полотні з-під пензлів А. Гайдамаки, С. Московченка, Л. Берната, Д. Корсуня, І. Пилипенка, А. Копайгоренка вимальовувався силует Козловського, починав буяти бузок,

заквітала калина. Працівники музею, гості, журналісти намагалися зафіксувати кожен мить народження цього чуда — освідчення Івану Семеновичу Козловському, який писав у книзі "Музика — радість і біль моя": "А ось — дорога. Стою, і мені здається, що зараз вихід на сцену — і я приїхав в рідні місця". І нас не покидало відчуття, що здійснюється заповіт Козловського: "Необхідно, щоб кожен ставився до землі батьків і дідів з особливою глибокою пошаною".

"Мар'янівська пастораль" — це поетичний пленер, пленер-роздум, пленер-перформанс, освідчення в любові Людині, яка ще за життя стала міфом, бо аж занадто велично-неземною була його зовнішність і незбагненно-божественним голос. Саме тому перша виставка пленеру відбулася просто неба в с. Мар'янівка серед атмосфери свята Івана Купала на садибі Козловського, де під яблунями, вербами, калиною, в мальвах зу-

Учасники пленеру серед Мар'янівських мальв.

Народний художник України Анатолій Гайдамака в хаті Козловського.

пинився час, і чути кроки маленького хлопчика, і лунає голос славетного тенора, і звучать мудрі слова апостола пісні. І ми впевнені, що це могло статися лише з благословення Козловського, неспокійна душа якого блукає рідними стежинами своєї малої батьківщини. А хто краще, ніж художник, може зобразити мрію, запропонувати її втілення, віродити дух, пропустивши через власні серця?

У вересні 2010 р. проект "Мар'янівська пастораль" було представлено в галереї Фонду сприяння розвитку мистецтв у м. Києві, де презентувався однойменний каталог, який побачив світ, завдячуючи Управлінню культури і туризму Київської облдержадміністрації.

У жовтні 2010 р. ця експозиція демонструвала в галереї "Печерська" Культурологічного центру Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.

З 15 жовтня "Мар'янівська пастораль" експонується в Кабінеті Міністрів України за підтримки Міністра Кабінету Міністрів України.

Як вважає директор Меморіального музею-садиби І. С. Козловського Олександра Сомова: "Усе на території садиби і сьогодні незримо ке-

рване світобаченням великого співака, Юродивого і Лоенгріна ХХ століття, Божественного посла... Зустрічаючи в садибі художників, Іван Семенович Козловський продовжує здійснювати свою космічну місію, надихаючи майстрів пензля оспівати рідну Мар'янівку музикою барв".

Дует Заслуженої артистки України Світлани Князевої та художника Анатолія Буртового на відкритті виставки в галереї "Печерська".

Презентація каталогу "Мар'янівська пастораль" у Фонді сприяння розвитку мистецтв.

